

KALOCSA VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL

Előterjesztés

Kalocsa Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2025. november 24-i ülésére

Tárgy: Kalocsa város tudományos stratégiai koncepciójának kialakításáról

Kalocsa Város Önkormányzata elkötelezett abban, hogy a térség fejlődését a tudásra, az innovációra és a közösségi együttműködésre építse. A Duna-híd átadásával, a Paks II. beruházás előrehaladásával, valamint a térség közlekedési és ipari infrastruktúrájának javulásával Kalocsa olyan új gazdasági és társadalmi pozícióba kerül, amelyhez a város jövőjét a tudásalapú gazdaság elvei szerint célszerű igazítani.

A XXI. század gazdasági növekedésének kulcsa a STEM-területeken (Science, Technology, Engineering, Mathematics) képzett szakemberek rendelkezésre állása. A mérnöki, informatikai, természettudományos és technológiai kompetenciák nemcsak a modern ipar működésének alapjai, hanem a jövő munkahelyeinek előfeltételei is.

A Paks II. beruházás, valamint a hozzá kapcsolódó beszállítói és kutatás-fejlesztési ökoszisztéma várhatóan több ezer magasan képzett szakembert igényel majd a következő évtizedekben. Ennek a munkaerőnek a helyben történő képzése és megtartása nemcsak regionális, hanem nemzetgazdasági érdek is. Az ehhez szükséges humán erőforrás fejlesztésébe Kalocsa városának is be kell kapcsolódnia.

A Magyar Tudományos Akadémia Tudománybarát Település programjához való csatlakozás ennek a stratégiának a társadalmi dimenzióját teremti meg:

- fórumokat és rendezvényeket biztosít, ahol a tudományos ismeretek közérthetően jelennek meg;
- a fiatalokat, diákokat, pedagógusokat, vállalkozásokat és kutatókat egy közös gondolkodási térbe hozza;
- erősíti a tudományos szemlélet társadalmi presztízsét és Kalocsa „iskolaváros” identitását.

A Dunaújvárosi Egyetemmel kialakítandó stratégiai partnerség a mérnöki és műszaki képzések Kalocsára történő kihelyezésével valós alternatívát kínál a helyi fiatalok számára, hogy tanulmányaikat és karrierjüket a térségben tartsák. Ez csökkenti az elvándorlást, erősíti a helyi identitást, és hosszú távon növeli a térség humán tőkéjének minőségét. A helyben így elérhető STEM-képzésekhez kapcsolódó felnőttképzési, átképzési és továbbképzési programok lehetőséget adnak a felnőtt lakosság számára is, hogy bekapcsolódjanak a jövő iparágaiba, különösen az energetika, az automatizálás, a robotika és az űripár területén.

A tudományos, gazdasági és oktatási együttműködések összekapcsolása így nemcsak szimbolikus, hanem gazdasági multiplikátorhatással is bír.

A magasabb hozzáadott értékű munkaerő jelenléte a kalocsai kistérségben:

- növeli az egy főre jutó GDP-t,
- erősíti az adóalapot,
- javítja a foglalkoztatottsági mutatókat,

- vonzóbbá teszi a térséget a beruházók számára, különösen az ipari, logisztikai, energetikai és szolgáltató szektorban,
- valamint elősegíti a helyi vállalkozások technológiai megújulását, kapacitásbővítését és exportképességét.

Egy ilyen jellegű tudásalapú fejlesztési stratégia nemzetgazdasági indikátorokra is hatással lehet – javítja nemcsak Kalocsa, de a teljes térség termelékenységét, innovációs és foglalkoztatási mutatóit, csökkenti az elvándorlást, és növeli az egyéni jövedelmi szintet. Ezek a hatások közvetve támogatják Magyarország regionális versenyképességi céljait, különösen az EU-s kohéziós és abba integrált Smart Specialisation (S3) politikák keretében.

A magyar felsőoktatás és tudományos élet nemzetköziesítése régóta nemzetgazdasági érdekekkel bír. Ennek, valamint a Paks II. projekt igényeinek kiszolgálása érdekében az MNIIPU-IRIAS Group egy nemzetközi jelentőséggel bíró kutatási központot kíván Magyarországon létrehozni, ahol a hazai diákok világszínvonalú mérnökképzése mellett külföldi hallgatók beiskolázása is megvalósulhat. A beruházás várható összértéke 37,5-50 millió euró, az éves működési költsége 25-38 millió euró. Ahhoz, hogy a projekt előkészítése és kalocsai megvalósítási szándéka a következő fázisba érjen, az önkormányzat kezdeményezés iránt deklarált elköteleződése szükséges.

A program társadalmi hátterét a Tudománybarát Fórumok, tematikus kerekasztalok, iskolai és lakossági rendezvények, valamint a helyi intézmények, vállalkozások és civil szervezetek közötti rendszeres szakmai párbeszéd biztosítja. Ezek létrehozása és működtetése éves szinten néhány millió forintos nagyságrendű költséget jelentene (kommunikáció, szervezés, programok), ám hosszú távon ennek a többszörösét térítheti vissza a város a beruházások, adóbevételek és humán erőforrás-megtartás révén.

Kalocsa így nemcsak a Paks II. projekt „kapuvárosává”, hanem egy Duna menti tudományos és innovációs központtá válhat, ahol az oktatás, a kutatás és a gazdasági fejlődés egymást erősítő rendszerként működik – stabil jövőt teremtve a térség fiataljai, vállalkozásai és közösségei számára.

Magyar Tudományos Akadémia – Tudománybarát Település Mozgalom

Az MTA programjához való csatlakozás a város szakmai koordinációs és társadalmi platformját teremti meg, ahol:

- a városban zajló tudományos, oktatási és innovációs kezdeményezések összekapcsolhatók,
- a lakosság és a fiatalok számára tudományos ismeretterjesztő rendezvények, programok valósíthatók meg,
- a Dunaújvárosi Egyetem és az MNIIPU-IRIAS Group együttműködései társadalmi és kommunikációs támogatást kaphatnak.

Dunaújvárosi Egyetem – Stratégiai Együttműködési Megállapodás

A stratégiai együttműködés célja:

- az önkormányzati humán erőforrás állomány szakmai továbbképzésének elősegítése,

- az Egyetem mindenkori aktuális felnőttképzési, szakmai továbbképzési és tudományos portfóliójának népszerűsítése,
- közös konzorciumok létrehozásának és együttműködések vizsgálata pályázati lehetőségek, projektek kapcsán,
- egyetemi képzések Kalocsára való kihelyezésének és indításának megvizsgálata.

MNIIPU-IRIAS Group – Kutatási Központ

A Fejlett Rendszerek Nemzetközi Kutatóintézete (MNIIPU-IRIAS GROUP) az atomenergetika, nukleáris biztonság, valamint az űripari kutatás és mérnöki fejlesztés területén működik. Az elmúlt időszak előkészítése után az MNIIPU-IRIAS és a Moszkvai Mérnöki Fizikai Intézet (MEPhI) a magyar társszervezetek és illetékes minisztériumok bevonásával egy átfogó oktatási projekt megvalósítását tervezi Magyarországon, mely projekt megvalósítására Kalocsa városát találták a legalkalmasabbnak.

Az MNIIPU-IRIAS Kalocsán egy olyan nemzetközi kutatóintézet létrehozását vizsgálja, amely:

- a Paks II. projekt tudományos háttéréhez és annak hosszútávú üzemeltetése kapcsán a humán erőforrás igényéhez szorosan illeszkedik,
- európai szintű kutatás-fejlesztési infrastruktúrát hozhat létre,
- munkahelyeket és magasan képzett szakembereket vonz a térségbe.

A koncepció megvalósításának javasolt intézményi rendszere

1. Kalocsa Tudománybarát Fórum – az MTA program helyi koordinációs testülete (önkormányzat, MTA, DUE, IRIAS, helyi oktatási intézmények vezetői, további helyi érdekelt felek, mint például egyházi intézmények és piaci vállalkozások képviselői).
2. Kalocsa Innovációs és Közművelődési Központ Nonprofit Kft. – önkormányzati szinten az együttműködésekkel kapcsolatos események kommunikációját, lebonyolítását és esetleges pályázatokat koordinálja.
3. Kalocsai Városgazdálkodási Intézmény – önkormányzati szinten partner az oktatási infrastruktúra fejlesztésével kapcsolatos ingatlanhasznosítási kérdések operatív koordinálásában.

Az Önkormányzat tevékeny részt tud vállalni abban, hogy használaton kívüli ingatlanokat átad oktatás céljára.

Többek között lehetséges a kollégium épületének ilyen célú hasznosítása, a volt védőnői irodaház hasznosítása. A helyi rendelet szerint akár ingyenesen is, az alábbiak szerint, és jogkövetkezményekkel:

14.§ (1) Az önkormányzati vagyon kizárólag közfeladat ellátása céljából, a közfeladat ellátásához szükséges mértékben adható **ingyenes használatba** az alábbi szervezetek részére: a.) közérdekű kötelezettség vállalás, közalapítvány részére alapítványrendelet, és alapítványi hozzájárulás jogcímén, közhasznú szervezet részére a közhasznú tevékenységhez kapcsolódóan, b.) egyházak részére, c.) társadalmi szervezet részére, d.) más önkormányzat vagy állam részére feladat- és hatáskör átszállása, 8 e.) önkormányzati beruházásban készült közművek a közszolgáltató részére történő átadása, f.) az önkormányzat költségvetési szerve részére, g.) **Kalocsa városban székhellyel vagy feladatellátási hellyel rendelkező oktatási**

intézmény részére oktatási és azzal kapcsolatos tevékenység ellátása céljából, h.) az önkormányzat többségi tulajdonában álló gazdasági társaság részére. i.) közműszolgáltató részére a közművek működtetéséhez szükséges ingóságok.

(2) Önkormányzati vagyon tulajdonjogát ingyenesen átruházni csak a törvényben meghatározott esetekben és módon a képviselő-testület döntése alapján lehet.

A nemzeti vagyonról szóló törvény szerint:

11.§ 13) Nemzeti vagyon ingyenesen kizárólag közfeladat ellátása céljából adható használatba, a közfeladat ellátásához szükséges mértékben.

13. § (1) Törvényben, valamint a helyi önkormányzat tulajdonában álló nemzeti vagyon tekintetében törvényben vagy a helyi önkormányzat rendeletében meghatározott értékhatár feletti nemzeti vagyon tulajdonjogát átruházni – ha törvény kivételt nem tesz – csak versenyeztetés útján, az összességében legelőnyösebb ajánlatot tevő részére, a szolgáltatás és ellenszolgáltatás értékarányosságával lehet.

(2) Nemzeti vagyon tulajdonjogát átruházni természetes személy vagy átlátható szervezet részére lehet.

(3) A nemzeti vagyon tulajdonjogát ingyenesen átruházni csak törvényben meghatározott esetekben és módon lehet.

(4) Nemzeti vagyon tulajdonjogának ingyenes átruházása esetén a tulajdonjogot megszerző félnek – az állam kivételével – eleget kell tennie a következő feltételeknek:

a) a nemzeti vagyoni körből ingyenesen tulajdonba adott ingatlant a tulajdonjog megszerzésétől számított 15 évig nem idegenítheti el, és a juttatás céljának megfelelően köteles hasznosítani, valamint állagát megővni;

b) az átruházott vagyon hasznosításáról évente beszámol a vagyont átadó szervezet felé.

(5) Az ingyenesen tulajdonba adott ingatlanon – az állam által történő tulajdonszerzést kivéve – e törvény erejénél fogva 15 évig elidegenítési tilalom áll fenn. Az elidegenítési tilalom ingatlan-nyilvántartásba történő feljegyzését a tulajdonjog bejegyzése iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg a vagyont átruházó szerv kérelmezi.

(6) Az (5) bekezdés szerinti elidegenítési tilalmat a (4) bekezdés a) pontja szerinti határidő leteltét követően a tulajdonos kérelmére törölni kell az ingatlan-nyilvántartásból.

(7) Amennyiben megállapítást nyer, hogy a (4) bekezdés szerinti tulajdonjogot megszerző fél a célhoz kötött hasznosításra vonatkozó törvényi előírásnak részben vagy egészben nem tesz eleget, köteles az átadási megállapodásban rögzített forgalmi értéknek a kötelezettség megsértésének napjától számított mindenkorai jegybanki alapkamattal növelt összegét a vagyont átadó szervezet felszólítására, az abban meghatározott határidőig az állam vagy a helyi önkormányzat részére megfizetni, és a jogsértő állapotot megszüntetni. Ennek elmulasztása esetén a vagyont átadó szervezet a szerződéstől azonnali hatállyal eláll.

Határozati javaslat

Kalocsa Város Önkormányzatának Képviselő-testülete:

1. jóváhagyja Kalocsa Város Önkormányzatának csatlakozását a Magyar Tudományos Akadémia „Tudománybarát Település” programjához;
  - a. felhatalmazza a Polgármestert a csatlakozási nyilatkozat aláírására és benyújtására;
  - b. támogatja a Polgármestert a Tudománybarát Fórumok összehívásában;
2. támogatja a stratégiai együttműködési megállapodások előkészítését
  - a. a Dunaújvárosi Egyetemmel,
  - b. valamint az MNIIPU-IRIAS Group nemzetközi kutatási konzorciummal;
3. felkéri a Polgármestert, hogy a megállapodások tervezeteit a 2026. évi költségvetés előkészítése során terjessze a Képviselő-testület elé, valamint vizsgálja meg a kapcsolódó városi ingatlanok (volt SZTK, Hunyadi Kollégium, Tiszti Klub, Foktői zöldmezős terület) fejlesztési koncepcióját.

Határidő: 2025. december 31.

Felelős: Polgármester

